אויב מען זקהס א צפור כתועה בדרך צריכים להחזירו. וכן יהודי שהוא באפילת
יכים להצילו... אע"פ שחסידים הם מועט ויש מער שתנגדים וגדולים, מ"מ דארף
ניט נאכגיין דעם רוב. עס איז פאראן אזויפיל גדולים אז עס פארכאפט די אויג.

הוראה מפסח שני. וצ"ל דוקא בדרך הטבע. סיפר המעשה דקידוש לבנה בסאיינע מאוויעס,
וכן היאך כא' נכנס פעם להרבי וסאלוהו תיקון על ענין, ונתן לו תיקון - לימוד
התורה, וסען הנ"ל שאדה"ז עשה קהילת שלימה בריאים ע"י התיבת מצה שמורה ובלאז
וואסער, וענה הרבי: אויב מען קען אויסקומען אן קונצען פארוואס דארף מען זיי
האבען. ענין של חסידות הוא דוקא ע"פ טבע וכן נהגו רבותינו.

ר"ח סיון: בא לכאן הגביר ראבינסאהן ברוצה לשלם המארגעדזש של 770 וכן עבור
הדפסת הסד"ח (כנראה שהסיחה הוסב אליו). כן אמר אז: דער רבי וואלט
געוואלט זעהן היאך שמתוועדים למסה, אבל חושב שעי"ז יתבלבל כל ההתוועדות. עס
איז פאראן א קאנעקשען וואס מען קען הערען אויבען.
מר. ראבינסאהן אומר להרמ"ש שצריך ללמוד קצת בהסד"ח, והסכים הרמ"ש ואמר:
המחבר של הסד"ח הי' ספרדי וגם צדיק אבל לא זכה להיות חסיד. לכבוד הדפסת
הסד"ח הי' מתאים לעשות התוועדות מיוחדת... דער זעלבער איד שזכה לקנות
המארגעדזש של 770 זכה ג"כ להדפסת הסד"ח. הרמ"ש מבקש ממנו לפתוח א' מהספרים
יזה דף ברוצה. הנ"ל פתח"הלכות ומנהגי אתרוג". הרמ"ש עיין שם שלש רגעים,
ר: דא רעדט זיך אודות המנהג ביי איין שכסקונים אתרוג באצאלט מען ניט
בלייך, וכן נהג הרבי. אי"ז סוד שר' ישראל בחר האתרוג בשביל הרבי, וכמסנ"ל
כאי"ז עין הרע שהרי בזרע יוסף אינו שולט עין הרע, (דער רבי האט אליין געזייט,
בעאקערס, געפלאנצט, בעוואסערס...). בשנה הראשונה שהייתי כאן אמרתי להרבי
שישלם להר' ישראל בעבור האתרוג, ולא רצה. מובן מי נצח בזה. ר' ישראל הי'
נותן ידיעות אודות האתרוג להרבי. ר"ת של אתרוג: אל תביאני רגל באות, והוא
פרי שגדל כל שנה באילן חדש. בעבודה הוא: אתרוג - טעם וריח, הדס - רק ריח,
לולב - טעם, ערבה - לא טעם ולא ריח. וכל סובים אלו יש בישראל. איז דער רבי
דער שענסטער אתרוג בעקומען טאן מיט דער ערבה...
בסד"ח (כאן) מבואר שמכיון שצ"ל משלכם, ואתרוג הרי"ז מצוה מן התורה, צ"ל לכאו'
קנין מה"ת כמו כסף ולא משיכה שהוא רק מדרבנן. אבל מ"מ איז דאס א שוואכע קושי'
שהרי ענינים דרבנן מועילים לענינים מה"ת. הוא מחדש: שמכיון שבעת שקונים זת
חוסבים ליתן המסון אחר איזה ימים, קונים בזה ולא עם קנין אחר.

דער רבי זאגט אז עס פלעגט זיין שו"ע אידן וואס האבען ניט געהאט קיין רבין,
ובכמתבה"ס שחל בשבת וצ"ל בשמחה, והרי מספחים בידים אינו מותר אלא ע"י שינוי,
ויכן לצחוק הרי קנייסט מען די באקען יש סברא כג"ז אסור, והרי יש דין להיות
את, היו מספחים ידיהם פארקערס, בעקנימס זייערע באקען און בעזונגען. איך בין
פריילעך! איך בין פריילעך!

די וועלט פרעגט מדוע או' הברכה שלא עשני גוי בכל יום, מילא שאר הברכות יש להם שייכות בכל יום, אבל וכו'. והביאור בזה מפני שאפשר שבלילה יתחלף הנשמה אחרת של גוי ולכן מברכים זאת בכל יום. דער רבי האט געקענט בייסן א נשמה פאר אן אנדערער.

בקשר לכאול שנים, אמר: געלט ציילט מען וויל מען קען פארלירן אדער צוקומען, אבער יארען בלייבען.

הרביצין סיפרה פעם ל... שפעם שכחה ונשאר הסידור שלה פתוח, והרבי נ"ע ראה זאת ואמר לה כקשה לשכחה.

<u>ר"פ במדבר:</u> א' שאל לרמ"ש שי' אודות נסיעה לאהל, הרי בלא"ה יכול להיות התקשרות.

וענה הרמ"ש: שאימה שהדרגא הכי תחתונה שבגוף נמצא שם יכול להיות התקשרות עם יחידה שבנפש.

בימים אלו סיפר הרב סימפסאן ע"ה, שחלם שיושב בהתוועדות גדולה עם הרבי באולם גדול והעולם שופט זיך, והרבי פארברייינגט שארץ. באמצע ההתוועדות שאל הרבי אותו מדוע העולם כ"כ פארשראגען? וענה... והמשיך הרבי: איך האב אייך געלאזט סיין מענדל ער איז ראוי צו דעם, וחזר כך שלש פעמים. אחר ההתוועדות הלך הרבי לחדר מיוחד וביקש מהרב סימפסאן לשבור הדלת ואמר לו: רוף אריין ר' מענדל, איך וויל עס מספיך זיין. וחזר עוה"פ כך. (וכאן הקיץ כשנתו).

' שהי' ירא לנסיע כאוירון, נתן לו הרמ"ש שי' שני "קוואטערס" ואמר לו שעושת חו שליח מצוה שיתן זה לשני עניים.

<u>ר"פ נשא י"א סיון:</u> הי' אויפרופענגיש. הרמ"ש שי' נהג ע"ע צו שראגען זיין שלית בעת קידוש והתוועדות, אבל עכשיו מסיר השלית ולובש הכובע שלו.

דיבר ע"ד הבטחון של בנ"י במדבר שהלכו אחרי משה רבינו, ולכן נתן הקב"ה להם הכל. בימינו אלה כשואלים לא' שיתן צדקה, עונה שצריך בשביל שנה הבאה או בשביל בניו וכו', הוא צריך לידע שזה בשביל טובתו.

דיבר ע"ד שגם הסינה צ"ל לכבוד שבת.

<u>כ"ו סיון:</u> הי' אסיפה, ונכנס הרמ"ש שי' ואמר שבתחילה פותחין בדבר מלכות. לפני ו' שנה אמר כ"ק מו"ח אדמו"ר שיחה בסיום המסכיות ודיבר אודות סיום המסכיות וכן אודות "מרכז" ו"מחנה ישראל", ועד עת הסתלקותו נהג עם כל הענינים כולל ההוצאה, ובי בחר להוציא זאת לפועל. לאחר הסתלקותו נעשה חלישות בזה וחסר כסון להוצאה, לכן קראתי האסיפה. אין לפחד מכלום, אינני עושה אפיעל. אבל כאם לא תהי' ברירה ועל איך דארפן אורעקלייגען אנדערע מלאכות על הצד ולעשות בזה. הצד הב' היא למנות איש או ועד לזה. והעצה, "ניס סאן קיין ענין בזה", הרי זה כחליש ה"מרכז" ואי"ז הכוונה של הרבי. ע"י ה"מרכז" ניהל הרבי כמה ענינים בגלוי ענינים שאין יכולים לגלות. ואלו הם שלש המצאות בס"ה, אם יש לכם עצות אחרות ניעו אותם. (היו אנשים שבאו מאוחר, אמר הרמ"ש: "איך האלט ווען מען רופט

אן אסיפה זאל זיין בדיוק". זה הי' בריוק ובקיצור). א' שאל כמה מסון צריך "מרכז" לסנה? וענה הרמ"ש: 50.000 $. אח"כ אמר: עס בלייבט ווי פריער, אז זאל אנפירען ווי פריער דורכן רבי'ן, און די אנדערע ענינים וועלן ווערן אפגעטוואכט. ואח"כ אמר: דעם י"ב תמוז (או לפנ"ז) כסנוסעים לאהל אודיע להרבי אודות האסיפה. והוסיף: הרי צריכים לסיים בדבר מלכות, ואמר: כבהרשימות של הרבי ראיתי ככתוב בכל התוועדות מזכיר כל הרביים הבעש"ט, הה"מ, אדה"ז, אדהא"מ, הצ"צ, מהר"ש, רש"ב, ועכשיו צריכים להזכיר דעם רבי'ן ובכה. על האסיפה לענין כש סנה אמר שהמהר"ש אמר שאחר "סהרות" (ספורה על הדרגא הכי נעלית) באים "עוקצין" - קען נאך שטעקן א זיסע זאך, כמו דבש שהוא כסדר מתוק, ואין יכולים להקריבו קרבן מפני שמתחלף ואינו מתוק לעולם. דער רבי האט געזאגט: "אין אמעריקא יש חסרון, כנעשים חם כ"כ במהירות ונעשים קר ג"כ כ"כ במהירות.

א' תמוז: הרמ"ש שי' אמר לי הטעם שכתב הרבי לנשים מתחילה "ברכה" ואח"כ "שלום", מפני שאין שואלין בשלום האשה אבל אעפ"כ לא רצה לבטל הענין וכתב שלום אחר ברכה.

הכנה באב: הרמ"ש שי' וכן הרש"ג שי' עלו למפטיר (בשני מנינים), הרמ"ש שליט"א בכה בבכירות מר בעת המפטיר.

י"ד מנ"א: מס' בחורים לפני נסיעתם ל"מרכז שליחות" אמר להם הרמ"ש שליט"א: דער רבי וויל בעווים, און אויב איר ווילט, וועט דער רבי אויספירן זיין שליחות דורך אייך. שיאמרו הקאפיטל תהלים שהכל אומרים כדי שיוקלט אצלינו וואס דער רבי וויל פון אונז, קאפיטל ע"א. וכן שיהי' עמהם מאמר מהרבי, וכן תמונתו.

מנהגים: כשעולה לתורה, נוגע בטליתו מקום הקריאה, תחילת, סוף, תחילת ונושק, ואחר הקריאה סוף, תחילה.

אחר התפלה מניח ארבעה זוגי תפילין. יניח ש"ר (דרש"י) בטק בכדי שלא יהי' היסח הדעת, ומניח כ"ר אחר, ואח"כ לוקח ש"ר דרש"י און לייבט צוזאמען, ומניח ר"ת ואו' שש זכירות, והי' אם שמוע, ואח"כ פושט ר"ת ומניח של ראש אחר.

כ' מנ"א: הרמ"ש שי' סיפר בעת ההתוועדות שפעם שאל להרבי (כשהדפיסו ה"היום יום") אודות אמירת קוה, עלינו, ק"י לאחר עלינו בת"ב, קודם מנחה או לאחר מנחה, וענה: ביי אונז פירט מען זיך אז צו ערטס באצאלט מען אונזערע חובות.

כ"ב מנ"א: אחר כל תפלה פונה לכסא של הרבי, ניגש אליו ומביט על הנרות וכן על הכסא, אומר דברים אחדים והולך לאחוריו. ב"ספע קולנו", קורא רשימה עם שמות של בעלי שמחה וכן להיפך, חולים ר"ל.

כ"ד מנ"א: א' טעמד לנסוע להצבא בקארעא נכנס להרמ"ש שי' ואמר לו הרמ"ש (כשנכנס הנ"ל עמד הרמ"ש ואמר שיש לו כעס ע"ז): נאך דעם פיזיקעל דו בייסט